

ВИСОКОМ САВЕТУ ТУЖИЛАШТВА

ПРЕДСТАВЉАЊЕ

ПРОГРАМА УНАПРЕЂЕЊА РАДА ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ДЕСПОТОВЦУ

Зовем се Марина Вучићевић, рођена сам и живим у Деспотовцу, и тренутно обављам функцију вршиоца дужности главног јавног тужиоца ОЈТ у Деспотовцу, по одлуци Високог Савета Тужилаштва од 20.03.2024. године. У правосуђу сам са радним искуством од укупно 30 година, од којих 25 година обављам јавно тужилачку функцију. Посвећеност у обављању јавнотужилачких послова, савесност, истрајност у доношењу законите и правилне јавнотужилачке одлуке са ненаметљивошћу, а ипак препознатљивим начином свог рада са уважавањем мишљења надређених али и свих других уз чију помоћ обављам послове, са којима сарађујем или заступам њихове интересе па и кривично их гоним, уклапају се у систем мојих карактерних и моралних вредности које сам надоградила досадашњим радом. Тежим да и убудуће тако наставим, још више усавршим своја искуства и пренесем их онима који ће се по први пут сусрести са јавно тужилачким пословима, што би се олакшало уколико ми се укаже поверење да руководећи овим тужилаштвом наставим да обављам већину послова која сам и до сада обављала. То ми заиста неће бити проблем јер по мени то је једини реални основ у доброј организацији целокупног рада тужилаштва, његовој успешности и унапређењу.

У складу са Законом о седиштима и подручијима судова и јавних тужилаштва („Сл.гласник РС“ бр.101/13), Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу (у даљем тексту и „ОЈТ у Деспотовцу“), као део јединствене јавнотужилачке организације, врши послове из своје стварне и месне надлежности на подручију Основног суда у Деспотовцу и његове судске јединице у Свилајнцу, са територијом која припада општинама Деспотовац и Свилајнац. Ради се о територији са око 80.000,00 становника.

Према утврђеним критеријумима, Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу чине главни јавни тужилац и три јавна тужиоца – укупно 4, као и особље јавног тужилаштва, са планираних осам запослених на 6

систематизованих радних места, а сходно Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. По броју носилаца функције и особља, ОЈТ Деспотовац спада у мања тужилаштва, али са комплексним обимом послова. Већ дужи низ година постоји проблем у непопуњеним местима носилаца јавнотужилачке функције. Посматрано од 2014-те године, када је тужилаштво основано, само се у периоду 2018-2021 године функционисало са 4 носилаца јавнотужилачке функције, док пре и после са мањим бројем. Од 26.03.2024. године знатно је отежана ситуација и са одласком у пензију претходног в.ф. главног јавног тужиоца, остала су само 2 носиоца- в.ф. главног јавног тужиоца и један јавни тужилац. Некако у то време настали су проблеми и са особљем због одласка две раднице на породилско боловање а једне у пензију. То је неко затечено стање, али упркос томе великим ангажовањем свих нас колико нас је тренутно успешно се обављају сви текући, као и планирани послови и задаци и убудуће тако мора бити док се не реше кадровски проблеми, а очекујемо да ће то бити убрзо.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

У свом досадашњем раду старала сам се и наставићу да се старам за поштовање Устава, закона и међународних стандарда, као и за доследно поштовање најважнијих основних принципа јавног тужилаштва. Несумњиво је од важности дужност носилаца јавнотужилачке функције да самостално, стручно, непристрасно и без непотребног одлагања врше функцију поштујући претпоставку невиности и права учесника у поступку, водећи рачуна о заштити људских права, а посебно о правима оштећених лица и спречавање дискриминације по било ком основу.

У циљу непристрасног поступања, предузимала бих мере ради спречавања сукоба интереса насилаца јавнотужилачке функције, а у ту сврху бих, када постоје законски разлози, примењивала и институт изузећа јавних тужилаца од поступања у одређеном предмету.

Такође, у ситуацији, где бих лично могла бити у сукобу интереса, о томе благовремено обавестила надлежно хијерархијски више тужилаштво.

Будући да самосталност у раду и одлучивање по конкретном предмету подразумева онемогућавање било каквог утицаја и било чијег утицаја на доношење одлуке намеравам да наставим са досадашњом праксом и да одлуке заснивам искључиво на Уставу и закону.

У току свог рада старала сам се да се јавнотужилачке одлуке доносе искључиво на основу закона, односно да се кривично гоњење спроводи искључиво на основу доказа, јер се једино тако може обезбедити поштовање правне државе и владавине права, а у чему ћу и даље бити доследна.

Као в.ф. главног јавног тужиоца у ОЈТ Деспотовац, од момента именована на ту функцију настојим да се јавнотужилачка овлашћења реализују у складу са важећим националним и међународним законодавством, праведно и непристрасно, да се поштују, штите и примењују правила која се односе на људско достојанство и људска права, да се увек има на уму да поступамо у име друштва и у јавном интересу, са тежњом се да постигне равнотежа између општег интереса друштва и интереса и права појединаца.

ОБУКА НОСИЛАЦА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ И ОСТАЛИХ ЗАПОСЛЕНИХ

У циљу реализације постављених задатака пред Основним јавним тужилаштвом у Деспотовцу, као и с обзиром на процес реформе правосуђа и придруживања ЕУ, неопходно је континуирано усавршавање носилаца јавнотужилачке функције и особља овог тужилаштва, упућивањем на сталне стручне обуке и семинаре. У том правцу, залагала сам се и тако ћу наставити, да се јавним тужиоцима овог тужилаштва омогући специјализација за поступање у одређеним областима као што су кривична дела са елементима насиља, посебно насиља у оквиру породице, кривична дела из мржње у смислу чл.54а Кривичног законика и слично, што се наравно односи и на мене.

ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА И ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

Значајно повећана улога јавног тужиоца у кривичном поступку омогућена је новим Закоником о кривичном поступку увођењем тзв., „тужилачке истраге“, која је омогућила јавном тужиоцу контролу над истрагом и ефикасније поступање.

Просечно трајање истраге у овом тужилаштву сведено је на три месеца, примењује се у већој мери институт споразума о признању кривице, као и институт одлагања кривичног гоњења.

У 2023. години повећао се број закључених споразума о признању кривичног дела, и укупно их је било 17.

Даље, када је у питању примена института одлагања кривичног гоњења, у 2023. години завршених предмета на тај начин је било против 82 лица, па је тако у периоду од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године-у корист буџета Републике Србије уплаћено 1.435.000,00 динара.

У наредном периоду наставићу са залагањем за широм применом споразума о признању кривичног дела, као и поступања по начелу опортунитета кривичног гоњења, за сва дела чију примену омогућава Законик о кривичном поступку.

УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА У ПИСАРНИЦИ И ДАКТИЛОБИРОУ

У 2023-ој години било је укупно 2180 заведених предмета, а од којих 1336 кривичних предмета. Против 480 лица поднете су кривичне пријаве заведене у КТ уписник, регистрован је 771 КТР предмет, КТН предмета било је 72, а КП 12 предмета. Осталих предмета било је 851 евидентираних у уписницима: "А"- 163 предмета, "СТР.ПОВ."- 226 предмета, "Р"- 106 предмета, "НПТ"-235 предмета, "СК"-17 предмета, од 508 пријављених извршилаца дела, против 250 лица донето је решење о одбачају кривичне пријаве од којих против 201 лица применом опортунитета, против непознатих извршилаца поднето је 72 пријаве од којих је откривено 26 извршилаца.

У циљу унапређења рада како писарнице, дактилобироа, тако и целог тужилаштва, очекујемо увођење јединственог електронског управљања предметима у јавном тужилаштву и коришћење САПО система, што је

неопходан услов за вођење електронских дневника, коришћењем информационо-комуникационих технологија.

Вођење електронских дневника ће омогућити бржи и ефикаснији рад писарнице, као и могућност да на крају једног циклуса расподеле, сви јавни тужиоци имају подједнак број новопримљених предмета у раду и да буду подједнако оптерећени што би, у крајњој линији утицало на још већу ажурност рада ОЈТ-а у Деспотовцу.

Када је у питању унапређење рада дактилобироа на периодичном, као и на годишњем нивоу доноси се прецизан распоред рада који је од значаја за подједнаку расподелу послова свих записничара.

ТУЖИЛАЧКИ АКТИ, БАЗА СУДСКЕ И ТУЖИЛАЧКЕ ПРАКСЕ

У циљу побољшања квалитета израде и подношења оптужних аката континуирано се кроз доступне електронске базе врши праћење судске и тужилачке праксе, измене прописа, али праксе Европског суда за људска права у јавнотужилачким актима и пресудама.

НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ ИЗ ЧЛ.194. КЗ И КРИВИЧНА ДЕЛА ИЗ МРЖЊЕ У СМISЛУ ЧЛ.54а. КЗ

У току 2023.године, овом тужилаштву је поднето 245 пријава за кривично дело насиље у породици из чл.194. КЗ. Као и у претходном периоду показало се да жртве насиља и то најчешће жене, након извесног времена од пријављивања насиља због страха, претњи или из других разлога желе да повуку кривичну пријаву и одустану од кривичног гоњења учиниоца. У том смислу, осим функције кривичног гоњења, која је законом и Уставом дефинисана, јавни тужилац помаже жртви насиља у фази подношења кривичне пријаве, давањем правних савета, упућивањем у одговарајуће Центре, ради указивања помоћи и пружањем подршке жртви да истраје током кривичног поступка.

У овом тужилаштву сви носиоци јавнотужилачке функције константно су ишли на обуку и усавршавање, а и убудуће ће, као и на обуке које су фокусиране на прикупљању и обезбеђивању тзв материјалних доказа-увиђаја, сачињавања фотодокументације или видео снимака места извршења дела, те медицинских прегледа жртава.

Такође, јавни тужилац врши предузимање гоњења учинилаца кривичних дела мотивисаних националном, расном или верском мржњом и нетрпељивошћу, а која се гоне по службеној дужности. Везано за исто Републички јавни тужилац је донео Опште обавезно упутство О бр.4/2018 којим је наложено да се у свим јавним тужилаштвима одреде контакт особе за кривична дела из мржње у смислу чл.54а. КЗ, ради праћења поступања у овим предметима, а све у циљу унапређења борбе против злочина из мржње.

Имајући у виду све већи број извршених кривичних дела са елементима насиља, а нарочито насиља у породици, Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу, сходно Општем обавезном упутству Републичког јавног тужиоца О бр.1/17 води посебне евиденције о примени Закона о спречавању насиља у породици који се примењује од 01.06.2017.године.

Наиме, сходно Закону о спречавању насиља у породици, колегиница и ја као за сада једини носиоци јавнотужилачке функције, како смо завршиле специјализовану обуку о спречавању насиља у породици предузимамо мере по нормативима о спречавању насиља у породици и гоњењу учинилаца кривичних дела одређених овим законом. Такође, успешно функционише Група за координацију и сарадњу за подручја Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу, у складу са Пословником о раду Групе за координацију и сарадњу, којим је прописан састав, начин рада и друга питања за рад Групе за координацију и сарадњу.

Даље, уведена је обавезна евиденција о предлозима за продужење хитних мера и захтевима за одређивање мера заштите од насиља у породици у уписнику "НПТ", као и евиденција о раду Групе за координацију и сарадњу, према Пословнику о раду групе, чији је нацрт израдило Министарство правде, у уписнику "НПТ1".

Након почетка примене Закона о спречавању насиља у породици у Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу, формирана је Комисија ради спровођења ванредне контроле поступања јавних тужилаштава вршењем анализе свих предмета формираних на основу овог акта, као и свих незавршених предмета због кривичног дела насиље у породици из чл.194. КЗ.

Задатак Комисије је да размотри постојање ризика непосредне опасности од понављања насиља у породици у свим незавршеним предметима, као и предузимање додатних радњи и мера уколико је то неопходно. Комисија, даље, преиспитује процену ризика спроведену од стране полицијских службеника, примењене мере и могућност хитног покретања и вођења ефектног кривичног поступка.

На основу спроведене анализе формира се евиденција потенцијалних учинилаца кривичних дела на који начин се превентивно делује на потенцијалне извршиоце кривичних дела, а пружа се делотворна подршка и заштитита жртвама насиља.

У току 2023.године формирано је 235 "НПТ" предмета, који се односе на потенцијалне извршиоце кривичних дела и по којима су на предлог овог тужилаштва, од стране Основног суда у Деспотовцу, продужене хитне мере изречена од стране ПС Деспотовац и ПС Свилајнац.

Рад на овим предметима имао је приоритет, и у убудуће ће имати, као и унапређење међуресорне сарадње, у складу са Општим протоколом о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима и Посебним протоколом за правосуђе у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима.

КОМУНИКАЦИОНА СТРАТЕГИЈА

У оквиру комуникационе стратегије тужилаштва, у Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу, донет је Комуникациони протокол. Овим протоколом одређене су следеће циљне групе: јавност и медије (као сегмент јавности), појединци, странке у поступку, судови, полиција, Адвокатске

коморе, Струковна удужења тужилаца и судија, Центри за социјални рад, Међународне организације и Инострани партнери.

Комуникациону стратегију имплементира лице које је Одлуком јавног тужиоца задужено за спровођење спољне комуникације, а на чијој обуци се редовно ради.

Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу, обавештава јавност о стању криминалитета, као и о другим појавама које запази у раду, увек када се за то укаже потреба, уколико то не штети интересима поступка и када за то постоји интересовање јавности. С тим у вези именован је из редова јавних тужилаца овог тужилаштва портпарол и лице за приступ информацијама од јавног значаја.

Обавештавање јавности и у наредном периоду мора бити тачно и истинито.

Циљ тужилаштва је, што је истовремено и мој план у наредном периоду, континуирано унапређење односа са медијима, којим се јача поверење између тужилаштва и медија и ствара позитивна слика о овом тужилаштву, па ће у том правцу бити појачане активности.

Даље, ради се на одржавању редовних састанака са портпаролима полиције и информисање о заједничким активностима.

Такође, одржавају се састанци са запосленима-шта они мисле о функционисању тужилаштва, ради превазилажења проблема у раду и боље комуникације међу запосленима.

Како би грађани могли на ефикасан начин остварити своја права, одређен је термин за пријем грађана и давање обавештења на видном месту, на улазу у службене просторије тужилаштва.

У циљу изградње добрих односа са јавношћу, у Основном јавном тужилаштву одређен је заменик јавног тужиоца, као контакт тачка и примарни обрађивач предмета у којима се као оштећени јављају лица, која обављају послове од јавних интереса у области информисања, а у вези са

пословима које обавља, а исти је у сталној приправности у току које хитно поступа у раду у наведеним предметима.

ПРАВИЛНИК О УЗБУЊИВАЊУ

Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања донет је у Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу, којим је уређен поступак, односно начин унутрашњег узбуњивања, права узбуњивача, обавезе Основног јавног тужилаштва, као државног органа у вези са узбуњивањем.

Одређено је лице које је овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем, а обавештени су и запослени о правима и обавезама узбуњивача.

У вези предњег редовно се одржавају састанци са запосленима, а планирана је и обука овлашћеног лица за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Доношење овог Правилника је од великог значаја за законито и правилно поступање носилаца јавнотужилачке функције, као и свих осталих који раде на руководећим местима у овом тужилаштву.

ЗАКЉУЧАК

У досадашњем периоду а и убудуће свој рад заснивају придржавајући се устава, закона и упутстава хијерархијски надређених тужилаца, доследно ћу се уколико ми буде указано поверење залагати:

-за повећање ефикасности у кривичном гоњењу, кроз благовремено, одговорно и стручно одлучивање по кривичним пријавама, посебно по пријавама за насиље у породици. Осим тога предње се односи и на кривичне пријаве за утају пореза, у ком правцу ће се и даље као и до сада предузимати

све потребне радње у циљу процесуирања учинилаца тог кривичног дела, како у кривичном поступку, тако и пред надлежним прекршајним судом у оним ситуацијама када нису испуњени услови за кривично гоњење;

-За остваривање још успешније сарадње и бољих односа са органима предистражног поступка, судовима, полицијом, пореском полицијом, инспекцијама, царинским органима, центрима за социјални рад и другим релевантним чиниоцима, а све у циљу благовременог гоњења учинилаца кривичних дела, привредних престапа, прекршаја, као и заштите људских права и слобода, установности и законитости;

-За самосталност и јачање угледа јавног тужилаштва и поверења грађана у рад јавног тужилаштва;

-За побољшање материјалног стања у Основном јавном тужилаштву, као и финансијску сигурност носилаца јавнотужилачке функције и запослених, у оквиру релевантних институција, те уз уважавање реалних могућности и ограничења.

-С обзиром на то да је ступио на снагу нов Правилник о критеријумима и показатељима вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца којим се прописује начин вредновања и оцене за критеријуме вредновања њиховог рада и предузимаћу све неопходне мере да се остваре сви критеријуми за вредновање са достизањем нивоа "изузетно успешног" приликом њиховог а и свог оцењивања, као и да се оцењивање државних службеника врши у свему по постојећој законској регулативи, како би се успоставили јасни критеријуми и услови за напредовање кроз платне разреде и звања;

-За проактивну сарадњу са медијима и благовремено обавештавање јавности о раду и предузетим мерама, за правилну примену закона којима се прописује слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштита података о личности, праћење праксе повереника и заштитника грађана;

-За рационално и планирано трошење материјалних средстава, уз појачану финансијску дисциплину и контролу у том правцу и да се стриктно са пре свега посебном контролом у трошењу средстава, вођењу евиденција о томе, примењују нормативи Закона о буџетском рачуноводству, уредбе и

Правилника о буџетском рачуноводству и да систем извршења буџета који је заживео у нашем тужилаштву несметано функционише;

-Да се поштују сва етичка начела из етичког кодекса јавних тужилаца и тако оствари његова сврха да се поштовањем стандарда професионалне етике јавних тужилаца како у вршењу функције, тако и изван ње, допринесе јачању владавине права и поверење јавности у рад јавног тужилаштва.

У досадашњем раду, трудила сам се да проширујем своје теоријско и практично знање, које је потребно за успешно обављање јавнотужилачке функције, унапређивала сам оне вештине, које су потребне за ефикасну примену специфичних знања у решавању јавнотужилачких предмета, док сам својим понашањем, увек и на сваком месту, водила рачуна о чувању угледа јавног тужилаштва, у служби и изван ње, увек свесна друштвене одговорности и одржавања самосталности, непристрасности и поузданости.

Сматрам, да својим искуством, односно радом у јавнотужилачкој организацији од 25 година, оствареним резултатима, добром сарадњом са другим државним органима, могу и у будућем раду да допринесем владавини права, и још ефикаснијем правосуђу у Републици Србији.

У том смислу била бих почаствована уколико би ми се указало поверење да будем изабрана за Главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу, а ја бих се трудила, да као и до сада, одговорним, савесним и преданим радом оправдам то поверење.

У Деспотовцу

Дана: 13.06.2024. године

КАНДИДАТ

Марина Вучићевић,

В.Ф. ГЛАВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА

ОЈТ ДЕСПОТОВАЦ

